

Аналітичний огляд роботи митниці

№12
вересень 2025

Ключові новини

Україна й Узбекистан провели порівняння митної статистики.

За українськими даними, імпорт з Узбекистану становив 32 млн дол. США, тоді як за даними Узбекистану експорт до України — 16,5 млн дол. США. Основна причина розбіжностей — реекспорт товарів узбецького походження через треті країни, зокрема ЄС (6,5 млн дол.), Туреччину (3,2 млн дол.) та Грузію (0,4 млн дол.). Також причиною розбіжностей є коригування статистичної вартості товарів та інші методологічні нюанси. Такі рутинні зіставлення статистики показують, що основною причиною статистичних розбіжностей у торгівлі є різні методології до обліку експорту та імпорту.

Затвердили новий Перелік документів та відомостей, що подаються до Держпродспоживслужби для офіційного контролю.

У новому наказі (Наказ Міністерства фінансів України від 15 липня 2025 року № 352) перелік документів визначається залежно від коду товару за УКТ ЗЕД та містить вимоги щодо сертифікатів, необхідних для проходження фітосанітарного контролю.

В Україні видано першу авторизацію на роботу митного складу.

Процедура авторизації митних складів і складів тимчасового зберігання почала діяти 19 квітня 2025 року відповідно до Митного кодексу та постанови Кабміну № 1092

Авторизацію отримують підприємства, які відповідають визначеним

вимогам: дотримуються податкового й митного законодавства, мають усі потрібні документи, належно облаштовані об'єкти та не мають податкових боргів.

Євроінтеграція

Україна та ЄС оновили Угоду про асоціацію, збільшивши безмитні квоти на частину агропродукції. Найбільше квоти були збільшені на мед, цукор, яйця та м'ясо птиці. Однак, для деяких товарів запропоновані квоти все ще залишаються нижчими, ніж український експорт 2024 року, коли діяли Автономні торговельні преференції.

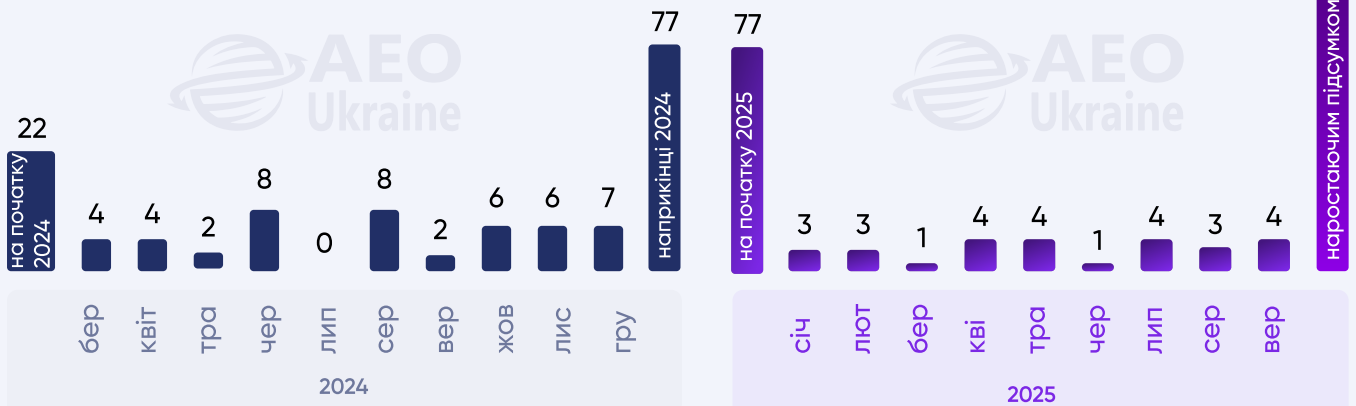
Реформа митної адміністрації

Конкурсна комісія з проведення конкурсу на зайняття посади Голови Державної митної служби України провела своє [друге засідання](#), під час якого схвалила орієнтовний графік проведення конкурсного відбору. Комісія підтримала графік проведення конкурсу тривалістю в 6 місяців. Цей термін відрізняється від зобов'язань України перед Міжнародним валютним фондом (МВФ), згідно з якими призначення постійного Голови Державної митної служби має відбутися до кінця 2025 року — відповідно до одного зі структурних маяків, передбачених Меморандумом з МВФ.

Уряд ухвалив постанову від 8 вересня 2025 р. №1100 «Про затвердження Порядку організації та проведення атестації, оцінювання доброчесності та професійної компетентності посадових осіб митних органів». Прийняття цього документа є важливим етапом митної реформи, який передбачає проведення атестації чинних працівників Державної митної служби.

Сприяння торгівлі

Кількість підприємств, що отримали статус АЕО
з 2024 – серпень 2025 (помісячно):

У вересні 2025 року 4 підприємства отримало статус АЕО (АЕО-С). Статус АЕО-Б цього місяця не отримало жодне підприємство. Тепер в Україні 99 підприємств зі статусом АЕО-С і 5 підприємств одночасно зі статусом АЕО-С і АЕО-Б.

Кількість заяв, поданих на отримання статусу АЕО збільшилася у порівнянні з серпнем 2025 року (15 заяв у вересні, 7 заяв у серпні), і також зросла у порівнянні з вереснем 2024 року (8 заяв).

Авторизації на спрощення

(у тому числі транзитні, за міс.)

кількість підприємств,
авторизованих
на окремі спрощення

18

кількість
виданих
авторизацій

28

у тому числі
транзитних

7

У вересні 2025 року продовжує зростати кількість наданих спрощень після падіння у червні. Спрощення отримали 18 підприємств, (у порівнянні з 13 підприємствами минулого місяця). При цьому було надано 7 транзитних спрощень.

Кількість заяв на отримання спрощень у вересні 2025 року залишалася високою – 37 заяви (для порівняння, у вересні 2024 року

було 22 заяви на отримання авторизацій). Бізнес досі суттєво зацікавлений в отриманні спрощень.

Найпопулярніше спрощення для бізнесу у вересні — **«процедура випуску за місцезнаходженням»** (8 наданих спрощень). Це спрощення дозволяє

оформлювати товари безпосередньо на території підприємства, що економить час і кошти, адже компаніям не потрібно заїжджати на митний термінал.

Кількість завершених операцій
спільного транзиту в митницях
призначення (за міс./з початку року)

Ввезення товару

7 355
44 732

Вивезення товару

9 497
65 992

У вересні 2025 року кількість транзитних операцій збільшилася порівняно з серпнем: у напрямку вивезення на 44% (з 6,6 тис. декларацій до 9,5 тис.), а у ввезенні – більш ніж у 2 рази (з 3,1 тис. до 7,4 тис.). Водночас у порівнянні з вереснем 2024 року кількість операцій істотно зросла як за напрямком ввезення (з 3,2 тис. декларацій до 7,4 тис.), так і за напрямком вивезення (з 5,7 тис. декларацій

до 9,5 тис.). Уже 3 роки як Україна приєдналася до Конвенції NCTS. За три роки роботи було оформлено понад 231 тис. декларацій за процедурою спільного транзиту. Кількість оформлених декларації Т1 стабільно зростає в обох напрямках.

Нагадаємо, NCTS – це IT-інструмент, який технічно дозволяє бізнесу використовувати єдину митну декларацію з єдиною гарантією для переміщень між 36 країнами-членами Конвенції про процедуру спільного транзиту.

Дані зовнішньої торгівлі

Загальні обсяги експорту

3,16
млрд \$

Порівняння
з аналогічним
періодом
2024 року

-0,1 ↓
млрд \$

У вересні 2025 року Україна експортувала товарів на **\$3,16 млрд**, що на \$0,1 млрд менше (або на 3%), ніж у вересні 2024 року.

Найбільше у вересні 2025 року експортували:

- пшеницю — \$ 0,45 млрд;
- соняшникову олію - \$ 0,21 млрд.
- руди — \$ 0,18 млрд;

Головні країни-імпортери українських товарів:

Польща — **\$0,43** млрд

Німеччина — **\$0,28** млрд

Єгипет — **\$0,19** млрд

Загальні обсяги імпорту

7,6
млрд \$

з них оподаткованого
5,9
млрд \$

Порівняння з аналогічним періодом
2024 року

+1,6
млрд \$

з них оподаткованого
+1,2
млрд \$

Протягом вересня 2025 року Україна імпортувала товарів на загальну суму **\$7,6** млрд, що на \$1,6 млрд більше, ніж у вересні 2024 року (\$6 млрд).

Оподатковуваний імпорт склав \$5,9 млрд (78% від загального обсягу), тоді як у вересні 2024 року цей показник становив \$4,8 млрд.

Податкове навантаження на одиницю ваги оподаткованого імпорту збільшилось на **2,0%** (з 0,507 \$/кг до 0,517 \$/кг).

Торгівельне сальдо погіршилося з -2,74 млрд дол. у вересні 2024 року до -4,44 млрд дол. у вересні 2025 року.

Найбільше у вересні 2025 року імпортували:

- Нафтопродукти — \$ 0,66 млрд;
- Інші товари — \$ 0,63 млрд;
- Легкові автомобілі — \$ 0,58 млрд

Головні країни, з яких імпортувалися товари до України в вересні 2025 року:

 Китай — **\$1,77** млрд

 Польща — **\$0,67** млрд

 Німеччина — **\$0,59** млрд

Виконання індикативів

Стан виконання індикативних показників

Обсяги надходжень
(факт):

66,7
млрд грн

Загальний розмір
доведеного
індикативу (план)

73,6
млрд грн

Процент
виконання:

90,6%

У вересні 2025 року митниці встановили найвищі індикативні показники з початку року (73,6 млрд грн). Однак не зважаючи на те, що надходження від збору податків також були рекордними від початку року, сягнувши 66,7 млрд грн, досягнути індикативного показника не вдалося (90,6% від доведеного показника).

У порівнянні з вереснем 2024 року (52,3 млрд грн), фактичні надходження у

вересні 2025 року зросли на 14,4 млрд грн.

За даними Держмитслужби, надходження митних платежів у січні-вересні 2025 року порівняно з січнем-вереснем 2024 року збільшилися через імпорт:

Стан виконання індикативів в розрізі податків (факт)	
Ввізне мито	89% від плану
ПДВ з ввезених товарів	89% від плану
Акцизний податок з ввезених тов.	97% від плану
Вивізне мито	2109% від плану

У вересні 2025 року, **митні надходження досягли** встановлених Мінфіном індикативних показників тільки за **вивізним митом**. Але збори цього податку є незначними та істотно не впливають на виконання загального індикативного показника.

Найвищий відсоток виконання планових показників за акцизним податком з ввезених товарів — 96,5 %. За вивізним митом та

ПДВ було зібрано 89 % від запланованого.

Істотно зросли збори вивізного мита. Нагадаємо, що з вересня в Україні почало діяти вивізне мито на сою та ріпак, що могло істотно вплинути на збори цього податку.

Держмитслужба пояснює труднощі з виконанням плану насамперед невідповідністю очікуваного валютного курсу, закладеного в бюджеті (41,32 грн замість 45 грн за долар). Тільки невідповідність курсу пояснює недобір податків від початку року у 38,9 млрд грн.

Надано пільг

(умовно нараховано)

→ %	Ввізне мито	6,2 млрд грн
📦	ПДВ з ввезених товарів	15,7 млрд грн
📦	Акцизний податок з ввезених товарів	3,9 млрд грн
← %	Вивізне мито	0,27 млрд грн

- товари оборонного призначення – 11,3 млрд грн;
- імпорт у межах угод про вільну торгівлю – 3,6 млрд грн;
- товари для відновлення та ремонту енергетичної інфраструктури – 1,7 млрд грн.

У порівнянні з вереснем 2024 року сума наданих пільг збільшилася на 6,9 млрд грн.

У вересні обсяг наданих пільг склав **26 млрд грн**. Для порівняння сума податкових пільг склала 39% від адміністрованих митницею податків.

Найбільші суми пільг надані у вересні 2025 року:

- підакцизні товари, ввезені як сировина (переважно тютюн) – 3,9 млрд грн;
- електромобілі – 2 млрд грн;

Реалізація контрольних функцій митниці

Документальні перевірки (пост-аудит)

Кількість розпочатих документальних перевірок продовжує зростати (113 було розпочато у вересні 2024 року і 120 в вересні 2025 року).

Сума донарахувань, навпаки, скоротилася на 20% – з 97,4 млн грн у вересні 2024 року до 68,2 млн грн у вересні 2025 року.

До бюджету фактично сплачено лише 7,1 млн грн або 10% донарахованих платежів.

Добровільно (тобто без проведення перевірок) бізнес доплатив 20,9 млн грн.

Кількість рішень про коригування митної вартості

З початку року (шт.): на суму (грн):

9 533

(+ 921)

2 млрд

(+ 217 млн)

Кількість рішень про класифікацію товарів

З початку року (шт.): на суму (грн):

1062

(+ 100)

0,29 млрд

(+ 29 млн)

У вересні 2025 року митниці прийняли 100 рішень про класифікацію товарів, що на **34 рішень менше, ніж у вересні 2024 року.**

Водночас сума донарахованих платежів за цими рішеннями також скоротилася на 60%.

Рішень про коригування митної вартості товарів у вересні 2025 року було на 258 менше, ніж у вересні 2024 року. Сума донарахувань при цьому на 5% більша, ніж у вересні 2024 року.

Аналіз даних Держмитслужби свідчить, що надходження від коригування митної вартості є основними додатковими надходженнями за результатами митного контролю.

Проте, додатково нараховані суми від коригування митної вартості за вересень 2025 року становлять лише **0,33% від загальної суми стягнутих митницею податків.** Значна частина цих рішень також оскаржується в судах, тому фактичні надходження до бюджету можуть бути ще меншими.

Отже, абсолютну більшість митних платежів в Україні платники податків сплачують добровільно. Тож донарахування за результатами митного контролю не завжди виправдовують ускладнення експортно-імпортних операцій.

Кількість порушених справ про ПМП

852

на суму:

2 569 млн грн

З них топ 3 статті за кількістю заведених справ (шт/грн):

* Сума несплачених митних платежів

У вересні 2025 року митниця зафіксувала 852 порушення митних правил (ПМП) на суму 2,6 млрд грн.

Основну частку становлять дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати митних платежів (ст. 485 МКУ, справ на 71,6 млн грн) та порушення порядку переміщення товарів з приховуванням від митного контролю (ст. 483, справ на 2,5 млрд грн).

У вересні 2025 року митницею було розглянуто 104 справ про порушення

митних правил, накладено штрафів на 5,1 млн грн, сплачено – 5,6 млн грн.

До суду передано 439 справи на 3 млрд грн. Судами накладено штрафів на суму 94 млн грн, конфіскацію застосовано на суму 16 млн грн.

Середній час митного оформлення* (хв.)

Імпорт

141

(випуск у вільний обіг)

Експорт

56

(вивезення)

Здійснено пропуск транспортних засобів через кордон (тис.):

814

* з урахуванням митних декларацій, по яким надано відмову

У вересні 2025 року тривалість митного оформлення товарів при імпорті зменшилася порівняно з вереснем 2024 року на 5 хвилини (141 хв проти 146).

Час оформлення експортної декларації істотно скоротився – 56 хв у вересні 2025 року проти 112 хв у вересні 2024 року.

Будьте в курсі усіх новин

Підписатися на дайджест

[Архів дайджестів](#)